

Ishaja vsak dan

(di ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Sistemne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Prave in narečbe sprejema uprava lista „Edinost“, Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglaševanja 16 stotink na vrsto pti; poslanice, osemtrnice, javne zabave in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V ednosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Poročilo generala Steselj.

PETROGRAD 25. (Uradno.) Brzobjavka admirala Aleksejeva na carja Nikolaja od danes se glasi: General Steselj poroča iz Port Arturja od 19. t. m., da so tega dne Japonci pričeli zjutraj ob 4. uri in pol naskakovati hrib Uglovaj ter da so ob ednem prihodu z Volče gore obstreljevali utrdbe na severni in deloma tudi na vztočni fronti. — Japonci gradijo utrdbe proti Lujšinu ob dolini Lunkho.

Razoroženi ladiji.

LONDON 25. »Times« poročajo iz Sangaja: Kontreadmiral Reitenstein je prejel od carja ukaz, naj razoroži križarko »Askold« in uničevalko torpedov »Grosvojev«. Radi tega sta ladiji ob 7. uri zvečer snele zastavo.

Angleška prepoved.

LONDON 25. »Daily Telegraph« je prejel včeraj iz Kapstadta sledeče poročilo: Vsem lukam kapske kolonije je prepovedano, prevzeti ruske vojne ladije s premogom, ne da bi se vprašalo prej vlado za dovoljenje.

Odlikovanje v vladivostoški eskadri.

PETROGRAD 25. Z daevnim poveljem je bil kontreadmiral Jensen, ki pripada vladivostoški eskadri, pridelen carjevi suiti in kapitan križarke »Gromoboj«, Dadič, imenovan carjevim krilnim pobočnikom.

Dve ruski uničevalki torpedov zadela na mine?

TOKIO 25. (Reuterjev biró.) Dve ruski uničevalki torpedov sta v sredo zvečer ob vhođu v portartursko pristanišče zadela na mine. Večje, ki je imela 4 dimnike, se je potopila. O imenu ladij in o zgubah ljudi ni nič znanega.

Ruska portarturska eskadra.

LONDON 25. Iz Liaojanga je dospela semkaj brzobjavka datirana od 22. t. m. vse bine, da so vse ladije vojnega brodograjskega »Cesareviča« utekle iz portarturskega pristanišča. Ta vest še ni od druge strani potrjena.

Plavajoče mine.

LONDON 25. Iz Liaojanga poročajo, da je bil minolo soboto velik vihar na morju, ki je odtrgal mnogo plavajočih min, ki plavajo sedaj slobodno po morju ter stavljajo v nevarnost plovbo.

Ruska križarka v južno-afriškem morju. Strah v Londonu.

LONDON 25. »Daily Mail« javlja, da vlada v londonskih parabrednih društvih velika razburjenost radi neke ruske križarke,

ki se je pojavila v južno-afriških vodah. Mnogo angleških ladij je tam na morju s takimi tovari, namenjenimi za Japonsko in Kitajsko, ki so po ruskih razorih vojna kontrebenda. Lastniki ladij so dali podpisati prejemnikom, da niso tovari namenjeni v vojne svrhe, vendar ne smatrajo tega za dovoljno varstvo.

Križarka »Ural« vstavila angleški parnik.

LONDON 25. Parobrodno društvo »Anchor Line« je priobčilo, da je bil njegov parnik »Asia«, ki je na potu iz Glasgowa v Kalkuto došel v Port Said, 60 milj vztočno od rta Vincent skozi dve uri ustavljen od ruskega parnika »Urala«. Rusi so preiskali potnike in tovore.

Brzobjavne vesti.

Avdijsenca.

ISL 25. Državni vojni minister Pitreich je bil danes predpoludne sprejet od cesarja v daljši avdijsenci.

Ministra Körber in Wittek.

DUNAJ 25. Ministerski predsednik dr. Körber je došel sinoči iz Isla, minister za železnice Wittek pa iz Prage.

Belgijski kralj.

LUBECK 25. Belgijski kralj je včeraj popoldne došel semkaj iz Norveške, na jskti »Alberta«.

Odpovedane vojaške vaje.

DUNAJ 25. C. in kr. državno vojno ministerstvo je priobčilo c. kr. korespondenčnemu biró sledeče: Nj. Apost. Veličanstvo je odredilo, da izostanejo večje vojaške vaje na Češkem, da naj se vaje v 1., 2., 3., 8., 9., 10., 11. in 14. zbornem okolšu v 31. avgustu 1904. zaključijo ter čete po odredbi zbornih poveljnikov po najkrajšem potu odpotujejo nazaj v svoje garnizije. Dopolnjeniki in rezervisti naj se čim prej odpuste; vsje onih čet, ki se dopolnjujejo iz dežel ogrske krone se imajo pa izvršiti po programu.

Tirolski deželni zbor.

DUNAJ 25. »Neues Wiener Journal« zatrjuje, da se tirolski deželni zbor skliče meseca decembra.

Turška vlada in trgovinske pogodbe.

CARIGRAD 25. Turška vlada se je v posebnih notah obrnila na oze države, katerih so potekle trgovinske pogodbe ter jih prosila, naj bi se pričela čim prej pogajanja za sklep novih pogodb.

Velik gozdni požar.

AJACCIO (na Korsiki) 25. Grozen požar razsaja od včeraj 20 kilometrov na daleč, na vztočni obali Korzike. Nad 1000 hektarov gozda je že zgorelo. Kolodvor v Bravone je popolnoma pogorel, neki drugi

je v nevarnosti. Promet na železnici je ustavljen. Zgorelo je tudi mnogo živine.

Štrajk.

MARSILJA 25. Od danes zjutraj je delo na pomolih v tukajšnjem pristanišču ustavljeno.

Nova zveza med škofoma Nagelom in Flappom.

I.

Zopet nam je došel te dni naš mesečni list »Curiae Episcopalis«. Nota bene: zakasnil je za 22 dni. Ne zamerite, ako je malo! Sij se ni zgodilo to prvokrat.

Ta številka nam je prinesla nekaj novega, nekaj, kar nas razveseli in nam ublaži naše rane. Na strani 110. nam donša veselih vesti za našo škofijo. Očveč bi bilo, ako bi hoteli donesti ves članek ad verbum, ker zavzel bi polovico prostora v tem listu. Ozreti se torej hočem samo na jedno točko, na ono, ki se tiče koperskega konvikta.

Jako dobro je znan naš duhovščini, kaj je in kakov je ta konvikt. V tem zavodu se vzgajajo naši najljubejši sovražniki, naj so že svečeniki, odvetniki, učitelji itd. Oni so bili vsledar in ostanejo naši dušmani. Nas in našo narodnost bi utopili v živi vode, če bi le mogli. Da je temu res tako, o tem nam pričajo facia v škofiji poreško puljski. Zjokati se je pred Bogom, kar delajo tam z našim narodom v cerkvi in v šoli! Tam se goni naš jezik iz cerkev in šol in se usiljuje latinski, oziroma italijanski. A vse to dela tisti sad, ki se je porodil v arzenau koperskem.

Nič bolje ni v naši škofiji, odkar imamo Nemca za škofa. Naši svečeniki se sicer bore proti tej krivici, ali za to lete »anatem« nanje, kakor tudi — na »Edinost«. Biegen oder brechen...! A vse to radi ž dovske-italijansko liberalne stranke.

Nova številka »Curiae Episcopalis« nas osrečuje z novimi dekreti, s katerimi skrupulanti škof Nagel preko Rima tira naš jezik iz cerkve, kakor na pr. na str. 107. A to ni še vse; prihodnje številke nas bržkone izenadijo še bolj.

A kje so še druge stvari? Res ima prav »Naša Sloga« v svoji predzadnji številki, ko pravi: »naši svečeniki bi nam znali koješta kazati«. O da, da, vedeli bi mi povedati marsikaj, ali moramo molčati, kajti, kakor sem rekel, nad glavami nas vseh visi Damokljejev meč. Ali — kakor se je izrazil nedavno temu neki svečenik v Trstu — »Nagel nas je stisnil za vrata«.

Tako sta si Flapp in Nagel prav prijateljski stisnila desnici glede vzgajanja gojenčev za svečeniški stan. Po gori omenjenem škofovskem listu »Curiae Episcopalis« ni več prostora za dijake v konviktu v Trstu in to »variis ex causis«. Bržkone bo med drugimi

»causa« tudi ta, da se v tem zavodu ne vzgaja toliko renegatov in slovanozrečev, kakor v zavodu v Kopru!! A tudi mi soglašamo tu s škofom Nagelom, da konvikt v Trstu ni na pravem mestu. Ker po ustanovnem listu blagopokojnega škofa Dobrile bi moral ta konvikt biti v Pazinu, kjer obstoji v rečenem listu predvidjeni hrvatski gimnazij.

Ustanovitelj Dobrila je bil namreč določil, da, čim se v deželi ustanovi hrvatski gimnazij, je tudi konvikt premestiti tja, kjer je hrvatski gimnazij.

Ali še manje je na svojem mestu konvikt v Kopru. In zato »interduo mala« volimo raje »minus malum« (Mlad dvema zlema manje zlo).

Čudno se nam zdi, da v tržaškem konviktu ni več prostora, nego za 20—25 dijakov. Pred 6—8 leti pa jih je bilo preko 40. Res je, da imamo hrvatski gimnazij v Pazinu in zato je prav, da gredo dijaki tja. Saj tudi sam Nagel je raje Nemec ali Italijan, nego — kaj drugega. Naj raje pove g. Nagel, da mu oni konvikt propada radi nemškega gimnazija v Trstu. Ni pa prav, da je vso svojo skrb obrnil konviktu v Kopru in da hoče tja atlatiti svoje dijake na — našo škodo. A še manje prav in pošteno je, da on zahteva od nas, naj ga še podpiramo v tem. Svečenik v škofiji.

Rusko-japonska vojna.

Trst 25. avgusta 1904

Danes ni nikake važne vesti o položaju pred Port Arturjem. Ta molk sicer toli zgovornih japonofilskih virov — govori na glas. — Sicer pa je oni, ki je te dni pazno sledil zaklavzuliranim vestem o japonskih vsehpa, mogel pogoditi, da je vsej zasukan in motni stilizaciji ta namen, da zakrijejo japonske — nevspehe. Tako je n. pr. neka brzobjavka iz Čifa od dne 24. avgusta. Ta brzobjavka pripoveduje, kako so Japonci pragnili Ruse iz raznih fortov, kako so porušili razne ruske utrdbe, kako da ni v Port Arturju nijedno poslopje poškodovano. Ista brzobjavka pa zaključuje: »Delni nevspeh japonskega napada je pripisati stransnemu streljanju iz trdnjav in velikemu številu min«.

Tu pač ne treba posebne bistrosti da čujemo in umemo, kako se tu na »lepačin« pripoznava, da so bili Japonci poraženi. To se nekako glasi: Japonci bi bili sijajno uspeli, ako bi bili le oni streljali in ako ne bi bili Rusi odgovarjali... Ker pa imajo ti Rusi to grdo navado, da tudi streljajo in dobro streljajo in se branijo z minami — od tod »delni nevspeh« Japoncev.

Sicer pa pripravljajo tudi že londonske vesti japonofilski svet na to, da iz portarturske moke ne bo tako hitro kruha, ali pa celo — nikoli. Pripovedujejo namreč, da se

PODLISTEK.

Ženski Neron.

Spisal Sacher-Masoch. — Prevel J. S.

Odvedli so ga po kamnitih stopnjicah, preko nekega hodnika, a potem skozi neke sobe. Sedaj je ostal sam. Skozi ruto prodrala mu je do oči lahka svetloba. Čez nekoliko časa se je začul tenek ženski glas: — Ne bojte se prav nič, Mirovič, v dobrih rokah ste. — Zasmehla je ženska obleka, nežni ročici sta začeli odvezovati vozle na ruti; ruta je padla. Sedaj je videl, da se nahaja v ozki, razkošno opremljeni sobi, a pred seboj je opazil nežno žensko v temni obleki z žametasto krinko na obrazu.

— Počakajte malo, da vas osvobodim vaših okov. Tako. No, drugo snamete lahko sami.

Mirovič jo je poslušal.

Male, drhteča njena roka je prišla njegovo ter ga povlekla na neki divan.

— Oprostite mojemu postopanju — je

rekla ona — ali kavalir mora vendar nekaj pretrpeti za voljo svoje gospe. Iz važnih vzrokov sem morala to storiti, ali to je še le prvi znak, kako vas ljubim, dragi Mirovič.

Ona se je naslonila na njegovo ramo, obvisla mu roko okolo vrata. Mirovič je začutil, da mu je srce začelo liti, prijel je roko tajinstvene lepote ter jo prisknil k ustnicam.

— Ne erdite se, gospa, ker vam ne govorim o ljubezni, ampak vas prosim, da me precej pustite. Poklicala ste me k sebi, in jaz sem prišel, ali ljubiti vas ne morem. To naj vas ni malo ne razžali, ker nisem videl še niti črte vašega obraza.

— Evo jih, gledajte jih!

— Ni treba, za božjo voljo!

V odgovor se je gospa nasmešnila ter vrgla krinko od sebe. Dve veliki, črni očesi sta zasvetili na tem strašnem, a vendar lepem obrazu, a rdeči ustnici sta zadržali.

— Ali vam ne ugajam?

Mirovič je pal na kolena pred krasno gospo.

— Vi se mi posmehujete; vas mora vsakdo oboževati — ali meni zabranjuje srce, vas ljubiti, a čast vas varati.

— Vi torej ljubite? — je vzkliknila gospa iznenadena po njegovem odgovoru.

— Da, gospa, ljubim — je odvrnil Mirovič, vstavši s stolice.

— Drugo?

— Da, drugo.

— A meni so povedali — je zamrmrala krasotica.

— Kaj, gospa?

— Da vi nimate in da niste še nikdar imeli nikakih ljubavnih odnošajev.

— To je resnica.

— Kako je to možno?

— Oj, gospa, vi ste tako krasna, tako čedna in ako ljubite, ljubite srečno. No, vi ne umejete moje ljubezni, ljubezni brez nade, brez radosti, ki se straši sama sebe.

— Umejem vas. Vi ljubite osebo, o kateri mislite, da jo ne dosežete nikoli; no, vi ste otrok, ako vernujete v nedosegljivost. Vae se stori, ako se hoče, četudi bi bila sama mati božja ksanaka.

— Vsejedno je to, gospa.

— A koga ljubite vi?

— Svojo carico. Podanik ljubi svojo vladarico, suženj gospodarico.

V tem trenutku se je stresla zaveza pred globokim oknom.

— To je zares neprilichno — je začela gospa, — no, jaz imam ganljivo srce, pomorem vam, kolikor morem. Imam prijateljico, ki je povsem podobna carici.

— Za Boga, ne storite tega, gospa, vi me niste umela! — je zaklical Mirovič. — Oj, pustite me, pustite!

— Evo jo, pogledajte. Povsem po vašem ukusu.

Zastor se je premaknil, a izza njega se je približevala Miroviču precej visoka, divna ženska. Na sebi je imela težko svilen obleko modre barve. Skozi četrterocglati okras na prsih belila se snežna polt, a na obrazu je imela malo krinko iz žameta. Njena prijateljica je iginila iz sobe, a ona je pozvala Miroviča, naj sede k njej na sofo.

Mlademu častniku je nehalo tisti srce. Na tej gospej je bilo nekaj, kar ga je navdušilo

sila japonskih napačev manjša in da tudi sila obstreljevanja ponehuje, iz česar da bi bilo sklepati, da je začelo Japoncem primankovati municije.

Nu, temu se ni čuditi. Saj je rekel že general Renenkampf nedavno temu, da bi se moralo Japonce postaviti pod obtožbo radi zapravljanja državnega premoženja, ker tako brez potrebe in brez miselnosti zapravljajo streljivo. In zelo verjetno je, da so Japonci pred Port Arturjem računali, da gotovo do sežaja svoj namen, ako naenkrat usujejo nad trdnjavo vso točo svojega streljiva. Ali računali so se, ker Rusi niso — Kitajci. Po tem takem je že možno, da jim je jelo zmanjkovati streljiva in da se sila njihovih napačev malo manjša. V tem pogledu je karakteristična neka druga vest iz Čifu. Pred par dnevi so bili javili od tam, da tamošnji japonski konzul nabira denar za dostojno proslavo pada Port Arturja. Danes pa javljajo iz Čifu, da je japonska kolonija to nabiranje — zaustavila. Kakor smo rekli že gori: uvidevajo menda, da iz portarturske moke ne bo tako hitro kruha za Japonce.

Ne ne, Rusi niso Kitajci. O tem so izvedeli Japonci izlasti o napadu dne 27. julija. Sedemdeset tisoč Japoncev je naskočilo 13. ruski polk, a ta je junaki odbijal z bajoneti dvanaestkratno premoč. Japonci so izgubili nad deset tisoč moč. General Fock da je vzkliknil tedaj: »Če tudi Port Artur pade, bo pa to grob japonske vojske!«

Iz Mandžurije ni nikakih vesti, razun o silnem deževju. Operacije mirujejo na obeh straneh. Na strani Rusov je to naravno. Njihova korist ne zahteva, da bi hiteli, marveč narobe, ker oni se mej tem jačijo za bodoče dogodke. Vera Rusov v popolno zmago je neomajna. »Ruski Invalid« pričbuje depešo, ki jo je general Kuropatkin poslal carju povodom rojstva prestolonaslednika. Depesha zavrhuje: »Mi pričakujemo bližnjih odločilnih bojev s sovražnikom. Radostno se spoprimemo s sovražnikom prva proti prva in si bomo prizadevali, da z dejanji dokazemo svojo neomajno zvestobo za carja in domovino.«

Položaj v Mandžuriji.

»Ruskoje Slovo« je priobčilo sledeče poročilo znanega pisatelja Nemiroviča-Dačenska od 8. t. m.:

Po tropični vročini je prišla doba deževja, ki je prenehala za mesec dni. Čisto se vse razdrte in tla so pokrita z blatom; doline so spremenjene v jezera; vsako gibanje čet je onemogočeno. Vsa Mandžurija je veliko blatno morje. Domačinci bežijo iz vasi; oni, ki so zbežali pred Japonci, so ostali s svojimi vozovi na sredi cest in se ne morejo makniti z mesta. Njihov položaj je naravnost obupen.

Zabajkalska železnica.

Iz Petrograda javljajo: Dne 28. t. m. se slovesno odpravi še zadnji del sibirsko železniške proge ob bajkalskem jezeru. Minister za promet, knez Hilkov je že z velikim spremestvom odpotoval na Bajkalsko jezero, da prisostvuje slovesni otvoritvi proge. Ni treba še posebej povdarjati, kako velike važnosti da je otvoritev te obajkalske železniške proge, izlasti še sedaj v vojnem času. V bodoče ne bo treba prevažati več ni čet ni vojnega materiala preko bajkalskega jezera.

kar ga je precej premagalo. Ogledovaje ga en hip, nasmejala se je glasno:

— Moreš-li ljubiti mene?

— Ne morem.

Ona se je zopet nasmejala. — Ti zares ljubiš svojo carico?

— Ljubim jo strastno, a tega ne umeje nijedna ženska njenega stanu.

— A zakaj ne?

Mirovič je vstal in hodil gori in doli po sobi.

— Bodite mirni. Pripoveduje se, da je tudi carica zaljubljena in da ljubi pustolove, Morda se vas usmili.

Mirovič se je ustavil in pogledal masko skoro z nekim strahom.

— Menim, da vam ne bi bila vaša sreča neugodna.

Mirovič je stopil korak nazaj. Ustnice sta mu prebledeli, na vsem telesu je drhtel — spoznal je glas.

— Imáš-li hrabrosti, da ljubiš svojo carico? — je zavpila ona, a v isti hip je snela krinko z obraza. Pred mladim častnikom je stala Katarina II. prevzetnim in za povedujočim pogledom. On je pal pred njo na kolena.

(Pride še.)

zera, kar je bilo težavno in zelo nevarno zlasti v zimskem času in ko se je začel topiti led na jezeru.

V nekoliko mesecih je izvršila Rusija pravo čudo. Mnogi so zatrjevali, med temi je bilo izlasti angleško novinarstvo, da bo možno to železnico dovršiti še le tekom treh let, a bila je dograjena v sedmih mesecih pod osebnim vodstvom ministra za promet. Raznim podjetnikom so bile obljubljene bogate nagrade, ako izvršijo delo v primernem času. Dan na dan je delalo od 8 do 10 tisoč delavcev. Proga je dolga 240 verst (približno 250 kilometrov), ima 19 predorov, 189 mostov, 10 viaduktov in 10 postaj. Vsa proga je stala nad 53 milijonov rubljev, to je 220 tisoč rubljev na kilometer. Po otvoritvi bo vozilo na tej progi na dan tje in sem 28 vojaških vlakov, 4 brzovlaki za potnike, 8 tovarnih vlakov in 2 vlaka za delavce. Novinarstvo pozdravlja z navdušenjem zvršitev te železniške črte, ki veže sedaj direktno Evropo in Azijo in ki je največja na vsem svetu. Listi povdarjajo, da je sedaj vrhunski povelnik ruskih čet direktno zvezan s središčem Rusije, od koder bo dobival vsega — pšajo »Birš. Vjedomosti« — česar bo potreboval, da se z gotovo roko osveti Japoncem ter jih v nekoliko mesecih požene v morje.

Protijaponsko razpoloženje v Koreji.

»Köln. Zeitung« poroča iz Seula: Zahleva Japoncev od Korejcev, najjim prepuste za 50 let vso neobdelano zemljo, je med poslednjimi provzročila veliko nevoljo. Celo neki korejski minister, ki je sicer velik prijatelj Japoncev se s to zahtevo ne strinja. Nasproti japonskim in inozemskim čopisnikom in parlamentnim členom, ki so nedavno bivali par dni v Seulu, se je izrazil na sledeči način: Koreja išče in pričakuje pred vsem pomoči in simpatij od Japonske, toda, odkar postaja jasno, da si hočejo Japonci prilastiti naše obrežno ribarstvo, naše železnice, gozdove, rudnike in neobdelano zemljo, da hočejo vse vzeti, kar ima kako veljavo, da povsod spodrivajo Korejce, jih nadlegujejo, da, celo brez povoda ubijajo, nam vendar ne preostaja drugo, kakor da smatramo Japonce ne kakor svoje prijatelje, ampak kakor svoje sovražnike.

Govori se, da pride markiz Ito zopet kmalu v Seul, da potolaži razburjene duhove.

Higijena v slovenski šoli.

Priobčuje dr. Živko Lapajne.

(Dalje.)

V tem oziru je pač sreča za narod, da ga tvorijo tudi izobraženejši sloji. Tu je najti za slovensko šolo vnetih ljudi, pristopnih razmišljanju, kako bi se ista dvignila v vsakem oziru! Tu je treba tudi zastaviti vse moči, da se vzbudi za njo čim silnejše zanimanje. Ni li sramotno, če moramo izkazati na Kranjskem, kjer vendar Slovenci sami upravljamo svoje stvari, nepismenih, da si lahko podamo roko z Galicijo?! Poleg tega same jednorazrednice, poludnevni pouk, pomanjkanje možk h učnih moči. Ali moremo po vsem tem pričakovati dobrih uspehov? Nemci in Italijani ustanovljajo z deželnim denarjem tuje šole na našem ozemlju — a Slovenci na Kranjskem?! Družba sv. Cirila in Metodja mora braniti narodno posest — tudi tu! Oj ti robska pchlevnost...! Činitelje bi bilo treba poslati v šole k deželnemu šolskemu nadzorniku v Gradcu (rojenemu Kočevcu), ki je v kratki dobi svojega delovanja preplaval Slovenski Štajer z nešteto germanskih zavodov! Tako umejo izkoristiti položaj naši sosede. Na Kranjskem pa obstoji vse, kar se je storilo, v tem, da se je sezidalo par novih šol skih poslopj. In tu se je našel zastopnik ljudstva z očitanjem, da zida dežela palače za šole, ako so ista poslopja vsaj nekoliko odgovarjala modernim higijeničnim zahtevam. In vendar je le želez, da bi bila slovenska šola, v kateri se ima izobraziti naša mladina, predstavljajoča jedino nado boljše bodočnosti, umeščena v čim dovršenejših poslopjih.

Vsem tem nedostatom pridružuje se beda med učiteljskim stanom. Kako naj slovenski učitelj (in najsi je še tako velik idealist) poučuje z vspehom v šoli, ako mu je pri tem želede prazen? In ako ga tarejo skrbi dan za dnem, kako bi častno vzgojil svoje običajno mnogoštevilno dco, ki jej niti doma nima dati kruha, kaj še, da bi jo mogel poslati v mesta za primerno izobrazbo. Umljivo je pač, da se je valed teh razmer pojavilo občutno pomanjkanje močnejših učnih moči, seveda na veliki kvar šoli. Vsakdo pač spravi dja pravočasno, kakšna usoda ga pri-

čakuje in odhaja v druge dežele ali si voli drug stan. Ako se obstoječe razmere v kratkem koreniti ne izpremenijo, trpela bo vsled tega obča slovenska korist in po pravici nam bodo očitali, da se niti ne umemo upravljati sami.

(Pride še.)

O pangermanskem gibanju v Slavoniji.

je prinesel reški »Novi list« kaj poučen članek iz pisma g. M. Bd. ki pozna to gibanje kakor očividec. Pšec pravi, da to gibanje mora siliti vsakogar na razmišljanje. Tu grozi nevarnost, na katero se ni niti mislilo do sedaj. Nevarnost je tem večja, ker Nemci stopajo na politični forum še le sedaj, ko so postali gospodarsko močni. Politika se lahko tira z vspehom, čim je dotični narod gospodarski učišččen. Precej časa je že temu, ko se je hotelo zasnovati v Slavoniji pangermansko gibanje, kateremu bi bili središče pangermani na Danju. Ali ni prišlo do tega, ker so tedanji širitelji gibanja mislili, da so tla v Osieku (za njih sigurna — ali v tem ravno so se prevarili. »Neuslišljivi« v Osieku na katere so računali, so si stecer hranili nemški jezik, ali oni ne priznavajo druga narodnosti, nego hrvatske. Tako je stvar v Osieku zaspala, toda nadaljevala se je v Srijemu, a težišča so jej v Rumi, Mitrovici, Vinkovcih, Vukovaru in Zemunu. Pred kakimi 12 leti se je začelo to prvo gibanje. Sveda je bilo tiho. Malo se je vedelo o njem, tem manj, ker se je vršilo v Srijemu. Vihu tega so se tam tili med seboj in se bijejo še — Hrvati in Srbi! In v tem medsebojnem boju so bili eni in drugi tako kratkovidni, da niso umeli, kaj oni tretji pripravljajo za njihovimi hrbti. Tako se je moglo vzenemško gibanje neprestano dalje širiti, ker se mu nio od nobene strani stavlja zapreke. Če bi bili naši takoj v začetku sprevideli in videli, kaj jim je storiti, ako bi si bili Hrvati in Srbi podali roke, posrečilo bi se jim bilo udušiti ono gibanje, danes pa je to skoro nemžno.

A podpirala je in pomagala, da se je to gibanje širilo — hrvatska vlada v Zagrebu. Zdi se neverjetno, ali je tako: Hrvatska vlada sledi v marsičem madjarski. A zakaj ni sledila istej tudi v postopanju nasproti pangermanskemu vprašanju?! Hrvatska vlada je začela Nemcem ustanovljati šole — danes jih je 32!!! — in jih je (moralno) podpirala na snovanju hranilnice in gesangvereinov, a vse to samo zato, ker so Nemci na volitvah dajali svoje glasove za madjarone. Na lanskem kongresu jugoslovanskih novinarjev v Zagrebu se je bila sprožila ideja, da bi zasnovali list za ljudstvo na nemškem jeziku, da bi se na ta način prišlo v okoliš pangermanski agitaciji. Nemci, ki vodijo pangermansko propagando so se tega prestrašili ter so zato osnovali v Rumi nemško tiskarno in svoj list. V tem listu nastopajo očitno proti Hrvatim. Žalostno ulogo igrajo o tem nekateri Srbi, ker grado pangermanom na roko. Nu nadejati se je, da uvidijo sami, na kakem krivem ptu so.

Ideja, izražena na novinarskem sestanku, mora se izvesti. Mara se osnovati nemški list, pisan v hrvatskem duhu. Do tega morajo zložno pripomoči Hrvatje in Srbi, da obranijo narodni značij skupne jim rojstne grude. Hrvatje in Srbi v onih krajih morajo gledati, da se gospodarski ojašajo snovanjem za drug. Tudi živo agitacijo treba zaustiti med kmete. O dolžnostih vlade ni govoriti. Bilo bi smešno. Stvar je pereča. Dela se treba lotiti, dokler je še čas.

Morilec ministra Pleveja.

Berolinski »Lokal Anzeiger« poroča iz Petrograda, da je morilec Plevejev ozdravil. Imenuje se S sanov, je doma iz Ufe, 30 let star in Rus. Med svojo boleznijo ni hotel ničesar izpovedati; bilo je videti, da se je bal, da podleže svojim ranam. Tekom bolezni ga je preiskovalni sodnik večkrat zaslial termu o tem priobčil, da je bil eden njegovih so-krivcev (in sicer Žil Ikeraki), zaprt.

To je bil oni mladi 22-letni mož, ki je bil aretovan kmalu po atentatu, ko se je hotel prepeljati preko Neve. Ikeraki je imel baje zalog pogaati z bombo v zrak oklopnjše, ki jo gradijo sedaj v baltiški ladijedelnici. V zadnjem trenutku se je pa premislil ter vrzel bombo v reko, kar je baje videl tudi voznik.

Preiskovalni sodnik je Sasanovu pripovedoval, da je Ikeraki težko ranjen, sodnik

je hotel namreč videti utis, ki ga napravijo te besede na Sasanova. Sasanov je baje hitro pripomnil: »Jaz sem takoj rekel, da se ne sme tako mlad mu človeku kaj takega naložiti.«

Drobne politične vesti.

Finski vojaški okraj odpravljeno. Z dnevnim poveljem od 24. t. m. je car odredil, da se Finski vojaški okraj odpravi ter pridruži petrograjskemu.

Novi ruski minister zunanjih stvari. Naslednik umorjenega ministra Pleveja ni še imenovan. Kakor je zvedel iz Petrograda pariški »Matin«, se izvrši to imenovanje sedaj, po krstu prestolonaslednika.

Odlikovanja in imenovanja. Povodom krsta ruskega prestolonaslednika je car odlikoval več visokih civilnih in vojaških dostojanstvenikov. Med drugimi so dobili visoke rede ministri Lamsdorff, Muraviev, Witte, admiral Brezobrazov itj. Minister za promet, knez Hilkov, je bil imenovan državnim tajnikom.

Domače vesti.

Gospod dr. Karol Glaser, znani slovenski literarni historik, pisatelj slovenski in bivši profesor na državnem gimnaziju v Trstu, je imenovan — kakor čtamo v »Süddeutsche Presse« — ravnateljem privatnega gimnazija v Ogrskem Brodu na Moravskem. Uglednemu gosp. čestitamo zaiskrseneje.

Imenovanje. Slovenec g. dr. Josip Goričar je imenovan za podkonzula v Jasi na Romunskem.

Nov stavbeni inženjer. Gosp. Evgen Comel je dobil pooblastilo stavbenega inženjerja za Primorje in je že položil predpisano prisego.

Iz municipalne delegacije. V zadnji svoji seji je municipalna delegacija sklepala nastopno.

Vaprejšelo se je na znanje obvestilo župana glede cen, po katerih bi se mogel prodajati kruh, ki se je na poskušnjo pekel v tukajšnji uhožnici. Ravnateljstvu ubožnice se je izrekla zahvala na trudu ter se je isto povabilo, naj se izjavi, katero največjo množino bi mogli peči na dan na zahtevo municipalne delegacije. Dovolili so svoto 500 K za nabavo enega mikroskopa v VI. oddelku mestne bolnišnice. Eksekutivi so dali na razpolago svoto 600 kron za podporo ubožnim rodbinam povodom termina za seljanje dne 24. avgusta. Za poprave v mestni bolnišnici so dali na razpolago 1200 K, v isti namen v komunalnih šolah v mestu in po okolici skupni znes k 19.456 K 44 stot.

Uganjka je rešena! Včeraj nismo vedeli, kje sti razpisani oni dve mesti pisarniških pomočnikov ali v Komnu ali v Buzetu?

Nu, danes dajamo pojesnila. Nedostatek v razpisu v tukajšnjem uradnem listu je namreč ta, da stoji mesto glagla »kommen« (zur Besetzung), krajevno ime — Komen. Oni mesti sti torej razpisani v Buzetu. To prihaja od tedi, če se mesta mej slovenskim ljudstvom in za slovensko ljudstvo razpisujejo nemški!

C k. oblasti na Štajarskem — vrhne zaščitnice vsenemškega gibanja. Gorje slovenskemu svedniku, ki bi se drznil — izlasti v jezikovno mešanih krajih — na kakem cerkvenem čnu izrežati svoje narodno mšjenje. V takih slučajih so politične oblasti hitro po koncu z ovadbami in tožbami. Vse drugače je, če kakov protestantovski pastor, tira vsenemško politiko! O tem priča nastopni dogodek.

V Marenbergu so nedavno blagoslovili novo protestantovsko cerkev. Ob tej priliki je imel iz Nemčije semkaj priklateni pastor Malmert govor, v katerem pravi preznani »Grazer Tagblatt«, da je bil tako »narodno navduševalen«, da je napravil globok utis. A dejstvo je, da radi tega ne le ni nič ovajala nobena politična oblast, ampak so c. k. uradi po svojih zastopnikih celo azistirali tej velikonemški propagandi.

Ako bi ne videli okolo sebe vseh onih nezmislivosti, ki so naša avstrijska posebnost, rez bi že jeli dvomiti, obstojili li še avstrijska država se (svojo lastno — avstrijsko birokracijo!

Iz Kort v Istri. — V teku enega tedna sta našo župnijo zadeli dve neugodi. — Dne 19. t. m. je pobirala Marija Novak r. Gerbec fige. Veja, na kateri je stala, se je zlomila. Žena je sicer padla le meter glo-

boko, ali si je o tem zlomila tilnik in je bila mrtva v par minutah. — Danes dne 23. t. m., pa je med hudo nevihto tresčilo v dimnik Mihaela Babiča. On in njegova žena sta sedela pri ognju. Ženo je strala takoj ubila, mož pa je ostal pri življenju.

Račun velike veselice možke in ženske podružnice družba sv. Cirila in Metodija v Trstu dne 3. julija 1904. v »Narodnem domu« pri sv. Ivanu.

Možka podružnica je nabrala na ustopenini in darovih 1036 K 70 stot. Stroškov je imela 440 » 64 »

Ostalo je torej 656 K 06 stot.

Ženska podružnica je prejela na »zomniju v Nižjem novgorodu« in darovih 927 K 60 stot. Stroškov je imela 341 » 94 »

Ostalo je torej 585 K 66 stot.

Kakor se vidi je to lep dohodek družbi 1271 K 72 stot. Le žal, da so bili troški mnogo večji, nego sti podružnici prej namerjali.

ODBORA

možke in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija.

Na slavlju 25-letnice »Del. podpornega društva« so darovali sledeči gg.: I. M. Vatovec 2 K, S. Bartel, D. M., Celizij Ant., Godina Stanko po 1 K 60 st., Bartol 1 K 40 stot., Levičar 1 K 20 stot., Vidmar A., Markuza Ivanka po 1 K, Požar A., Kovač, Prele St., Vatovec Ant., N. N., Škerl Hannibal, Hvala, Trobec po 60 st., Grbec, Kodrič Lek. po 40 stot., Gorjup 30 stot., Geržina L., Vrabec, Besednjak, Stupar A., N. N., Bazek, Žejen, Gregorič, Klun, Mahne A., Blažič po 20 st.

Srečna hvala!

Javna zahvala. Predsedništvo »Del. podpornega društva« se najtopleje rahvaljuje vsem, ki so kakor si budi pripomogli k divnemu moralnemu vseh nedeljske jutranje in popoldanske slavnosti o priliki 25-letnice društvenega obstanka in obletnice razvija društvene zistave.

Posebej se zahvaljuje slav. »Slov. pevskemu društvu« in njega pevovodj. g. Srečku Bartelu, za krasno petje pri sv. maši in na popoldanski veselici.

Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah, bo imelo, kakor že naznanjeno, svojo domačo veselico prihodnjo nedeljo, t. j. 28. avgusta t. l. Ta veselica obeta biti jako lepa, ker se to društvo marljivo trudi v to. Program je sestavljen iz jako lepih mešanih in moških »borov. Pa tudi igra to vzbujala mnogo smeha. Slavnemu slovenskemu občinstvu bo torej dana prilika navžiti se nekoliko zabave.

Dijaškemu podpornemu društvu v Trstu podaril je odborik »Delavkega podpornega društva« gosp. Bajt Luka 2 K.

Javni ples priredi v nedeljo dne 28. t. m. nabrežinski fantje na vrtu gostilne g. Terzije Pertot v Nabrežini. Začetek ok 4. uri popoldne.

»Obrtni dom« v Metliki. Minolo nedeljo 21. t. m. so v Metliki otvorili »Obrtni dom«, ki so ga zgradili tamkejšnji obrtniki. Zgradba je stala 25.000 kron.

Z vojaških vaj. Okolo Gorice se višje velike vojaške vaje. Do minole sobote so pripeljali v goriško vojaško bolnišnico nad 50 vojakov, ki so na vajah nevarno oboleli valed velike vročine in prenapornega dela.

Strele. Z Reke pišejo: V Kraljevići je bil neki otrok med nevihto zadet od strele. Neka siromašna ženska, ki je svojima dvema otrokoma pasla na travniku kravo, je vzela, ko se je bližala nevihta, oba otroka v svoje naročje ter se zapotila proti domu. Naenkrat je zablistnilo ter je strela ubila otroka materi v naročji ter potem ubila še kravo. Mati in drugi otrok sta ostala nepoškodovana.

Vreme. Iz grozne, uprav afrikanske vročine, smo kar hipoma, skoraj kakor skozi vrata prešli v hladno in mokro jesen. — Deževati je začelo dne 18. t. m., a vročina je bila skoraj še vedno ista, kakor prej. Še v ponedeljek, dne 22. t. m. smo se pritoževali, da je vroče. Ne, včeraj je pa vsak — kdor jo ima — oblekel lahko suknjo.

Od 18. t. m. naprej je deževalo skoraj vsaki dan. Včeraj je pa deževalo celi dan.

Dobra letina. Iz Vremske doline poročajo, da so letos tam češplje in jabolka bogato obrodila. Tudi trta kaže lepo ter obeta obilne in dobre vremšine. Cena češpljam je na mestu 8 do 10 krov kvintal (100 kg)

Morilec svoje žene. V nedeljo jutraj so našli na železniški progi blizu Ptuja povoženo žensko truplo. Zdravniki so takoj spoznali, da je bila ženska že umorjena položena na tir. V umorjeni so spoznali 23-letno kmečko ženo Šegulaž Dorcove, ki je živela s svojim možem v vednem prepiru. Možja so zaprli.

Usodna igra. V Grablah na Koroškem se je igral 13 letni Gregor Potočnik z lovsko puško ter pri tem ustrelil svojo malo sestro in 6-letnega Jos. Germadnika.

Iz Amerike v zapor. V torek se je pripeljal iz Amerike v Ljubljano 50 letni Ivan Petelin, bivši posestaik in gostilničar iz Notranjih gor, ki ga je že od leta 1900 zasledovala policija radi suma hudoledstva tatvine. Petelina so v Ljubljani na južnem kolodvoru aretovali ter ga odvedli v zapore.

Truplo utopljene ženske najdeno v morju. Delavci, ki delajo na zasipanju morja pri sv. Andreju, so našli predvčersjšim predpoludne v morju, in sicer plavajoče na površini traplo utopljene ženske. Neki zdravnik je konstatoval, da je ženska utonila pred par urami.

Bila je to ženska kakih 25 let; v kolikor se da soditi po obliki: služkinja. Plavih las, modrih oči, pravičnega obraza. Na sebi je imela belo janko z rdečimi in črnimi črtami, modro črtano krilo, bel predpasnik z modrimi črtami in črne nogavice. Pri njej se ni našlo nobenega papirja, kakor tudi nobene druge stvari, potem katere bi se bilo moglo utopljenko identifikirati.

Truplo utopljenke je bilo prenešeno v mrtvašnico k sv. Justu. Včeraj popoldne so jo pa pokopali, a prej so še utopljenko fotografirali ker se jo bo morda identificiralo pozneje pomočjo fotografije.

Nezgodna na delu. 51-letni podajač Josip Zahar, doma iz Doline, je na delu tako nesrečno padel, da se je prav težko pobil na glavo, vsled česar so ga pripeljali v mestno bolnišnico.

Ukradena ura. Včeraj popoldne so redarji, na zahtevo g. Frana Zanardi, lastnika ljudske kavarne v ulici Etta št. 3, aretovali 46 letno Filomeno Travar, ki stanuje v ulici del' Olmo št. 10. G. Zanardi je namreč močno sumil, da mu je Filomena ukradla srebrno uro z neke police, kamor jo je bil položil in kjer jo je pozneje zaman iskal. Filomena je na vso moč tajila, da bi bila ona ukradla uro, a redarji jej niso verjeli ter so jo tirali na komisarijat pri sv. Jakobu. Tudi tu je Filomena tajila, a ni jej pomagalo nič. Poslali so jo — seveda z redarji — v zapore v ulico Tgor. — Mej pctjo je pa eden redarjev slučajno vrgel pogled na Filomenin predpasnik. Na tem predpasniku je videl žep ki je pa nekoliko zijal in to je bilo dovolj, da je redar videl v žepu — ukradeno uro.

Filomena nj tajila več.

Razne vesti.

Zdravje angleškega kralja. Zopet se pojavljajo neugodne vesti o zdravju angl. kralja Edvarda. Zdravljenje v Marijinih varh nima baje zaželenega vpeha. Zdravniki se boje, ker se kažejo na kralju isti znaki bolezni, kakor pred par leti, ko je bil zbolel za časa kronanja.

Izseljenje v Ameriko. Prvo polovico tega leta se je izselilo v Ameriko preko Hamburga in Bremena 133.051 oseb, za več nego 50.000 manje, nego lanske leto v istem času.

Čuden slučaj. Iz Bruselja poročajo, da sta se stavbeni podjetnik Meyriaek in nje gov sin trčla skup z avtomobil ma, na katerima sta se vozila. Obe je obležal mrtev, sin je bil pa nevarno ranjen.

500 zabojev princa Friderika Leopolda. Bratranec nemškega cesarja, princ Friderik Leopold je bil odpeljan na bojišče v Vzhodno Azijo — baje za kazen. Princ je vzel seboj nič manje nego 500 zabojev raznih stvari, med temi toliko perila, da bi isto zadostovalo za častniški zbor vsega polka. Uprava sibirskih železnic ni hotela, radi pomanjkanja prostora, vprejeti toliko zabojev ter se je število končno reduciralo na polovico.

Nezgodna na železnici. Iz Monakova javljajo, da se je moral v sredo jutraj blizu Avgsburga ustaviti na odprti progi dunajsko-pariški brzovlak. Skočil je bil namreč deloma s tira obadni vagon. Zdi se, da se ni pripetila druga nesreča.

Štrajk. V Marilji štrajkajo pomorski kapitani in mojstri ladjedelnic. Valed tega

je promet v mariljskem pristanišču popolnoma ustavljen. Mnogo potnikov namenjenih v Alžir, Tuniz, Korziko, mora ostati v Marilji.

Najhitrejši vlak na svetu prične voziti bodoča zime med Parizom in Neco. Ta vlak bo v 13 urah 50 minut prevažal 1087 kilometrov. Najhitrejši vlak, kolikor je dosedaj znano imenovan »XX. stoletje«, spaja mesti New York in Chicago ter prevozi 1000 kilometrov v 12 urah in 42 minutah. Za isto daljavo bo potreboval francoski vlak 8 minut manje.

Spanje v svežem senu je lahko zelo nevarno, da celo smrtonosno. Mnogokrat se dogaja, da je na takem senu speči zaspal za vedno. Mislilo se je, da se nahaja v svežem senu neka poseben strupeni plin. Francoski kemik Barthelat je pa našel, da je ta nevarnost le v ogljenčevi kislini, ki je sicer v nezastatni količini tudi v zraku, a če je človek le malo čez mero vdihava, mora umreti. Rastoče rastline udihavajo mnogo ogljenčeve kisline, va se ter izphtevajo za človeka dobrodejni kisik. Ako so se pa ločile od korenin, dihalo še nekaj časa, toda v nasprotnem razmerju: vdihavajo kisik ter izhlapevajo strupeno ogljenčevno kislino. — Mnogi pa mislijo da je posebno zdravo spati na svežem senu, češ, da je v njem v naj raznih posušenih cvetlic!

Največa tiskarna na svetu je državna tiskarna v Washingtonu (Gouvernement Printing Office). Ta tiskarna je nameščena v velikanskem poslopju od 7 nadstropij, ki zavzema osem hektarov prostora. Tiskarna ima nešteto raznih strojev, ki jih goni elektrika ter natiskuje na leto do 400.000 ritem popirja. V tem zavodu je nameščenih 4000 oseb. Osem električnih dvigalnic deluje neprenehoma za notranjo službo tega objekta. Nadalje je 11 elevatorjev za material, od katerih vzdiguje vsak iz pritličja v razna nadstropja do 3 tisoč kilogramov na minuto. Na dan se tiska približno 35 tonelat popirja. V enem dnevu je bilo n. pr. prirejenih 700 000 zvezkov nekega vladnega poročila, katerega se je razdelilo sledečega dne.

Trgovina.

Borzna poročila dne 25. avgusta.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.03—19.05, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.55 240.—, Francija K 94.90—95.05, Italija K 94.85 — 95.05, italijanski bankovci K — —, Nemčija K 117.15—117.30, nemški bankovci K — —, avstrijska ednotna renta K 99.10 — 99.40, ogrska krona renta K 97.— 97.20, italijanska renta 102³/₄ 103¹/₄, kreditne akcije K 639.50 — 641.50, državna železnice K 430.— 632.—, Lombard K 99.50 91.50, Lloydove akcije K 682.— 688.—, Srečke: Tisa K 323.— 327.—, kredit K 460.— do 472.—, Bodenredit 1880 K 302 — 310.—, Bodenredit 1889 K 292.— 303.—, Turške K 127.50 do 129.50 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popoli.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.20	100.20
Avstrijska renta v srebru	100.20	100.20
Avstrijska renta v zlatu	119.15	119.10
» » v kronah 4 ¹ / ₂ %	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	91.—	90.90
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	118.95	118.85
» » v kronah 4 ¹ / ₂ %	97.10	97.10
» » renta 3 ¹ / ₂ %	88.80	88.75
Akcije nacionalne banke	1607 —	1610 —
Kreditne akcije	639.75	639.50
London, 10 Letr.	239.65	239.60
100 državnih mark	117.17	117.15
20 mark	23.44	23.44
20 frankov	19.05	19.04
10 ital. lir	94.95	94.90
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.15 5% italijanska renta 103.35, španski exterior 86.90 akcije otomanske banke 588.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice Lombardi — unificirana turška renta 87.27 menjice na London 252.60, avstrijska zlata renta 10.40 ogrska 4% zlata renta 106.70, Landerban.

turške srečke 123.25, parizka banka —, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 13.64. Mirna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88¹/₂ 89¹/₂, lombardi 3¹/₂ srebru 26³/₄, španska renta 88³/₄, italijanska renta 102³/₄, tržni diakont, 2¹/₂ menjice na Dunaju 24.25 dohodki banke —, izplačila banke 41.000. Mirna.

Tržna poročila 25. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.73 do 10.79; za april 10.95 do 10.98 Rž za oktober 8.26 do 8.27; za april 8.61 do 8.62 Oves za okt. 7.24 do 7.25; za april 7.48 do 7.50 Koruza za avgust — do —, za sept. 7.50 do 7.52.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje slabotno, mrtvo. — Prodaja 15.000 meterskih stot, za 5 do 10 stotnik znižanja. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 45.— frk, za dec. 45.75.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za september 35³/₄, za dec. 37¹/₂, za marec 38.—, za maj 35¹/₂ vzdržano. — Kava Rio navadna loco 35—36, navadna rečna 37—39, navadna dobra 40—42.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za avgust 21.05, za sept. 21.10, za oktober 21.70, za dec. 21.55, za marec. 21.80, za maj 21.95. Stalno. — Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpilo, promptno K 68.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concasse in Mellispile promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10¹/₂ Sh. Java 11.3 Sh. Trdno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodočo dobavo, vzdržano, 5 st. zvišanja, 10 st. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, rž za sept. 15.50, za september-december 16.—, za nov. februar 16.65 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.50, za sept. 22.70, za september-december 22.90, za november-febr. 23.55. (mlačno). Moka za tekoči mesec 30.26 za sept. 30.65, za sept.-december 30.75, za november-februar 31.25 (mlačno) Repično olje za tekoči mesec 48.70, za septem. 45.75, za sept.-december 49.— za januar-april 50.— (mirno). Spirit za tekoči mesec 41.—, za sept. 41.— za sept.-december 33.75 za januar-april 37.50 (stalno). Sladkor surov 88³/₄ usov nov 25³/₄ — 25.— (mirno), bel za tekoči mesec 29 — za sept. 29¹/₂, za okt.-jan. 30¹/₂, za januar-april 30¹/₂ (trdno) rafiniran 61¹/₂—62 Vreme: oblač o.

Pisarna

Dr. Gregorina in Dr. Slavika se preseli 24. t. m.

„Narodni dom“ uhod ulica Giorgio Galatti št. 18, II. nadstr.

M. GAL Trst, Corso 4

LASTNA SPECIJALNA DELAVNICA za zdravilne pasove, trebušne preveze, elastične nogovice in modre, ortopedični aparati, aparati za vzravnavanje života, pasovi za popek, sponzorji. Naročbe se izvrše po meri. PREDMETI ZA BOLNIKE. Največa solidnost.

Tvoarna pohštva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A. (v lastni hiši) ZALOGA: Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cena, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tuči po posebnih načrtih. Ilustrovani cenik brezplačno in franco.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzročajo voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevali.

I. SERRAVALLO

Trst.

Zahvala.

Podpisana se iz dna svojega srca zahvaljuje vsem onim cenjenim osebam, ki so na kateri si koli način izkazali sočutje o priliki bolezni in smrti našega nepozabnega očeta

IVANA ŠKABAR.

Še posebna zahvala preč. duhovščini, kakor tudi pevskemu društvu »Adrija« in vsem onim, ki so ga spremili k večnemu počitku.

V BARKOVLAH, 25. avgusta.

Zalujoča družina Škabar.

Svoji k svojim OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25. po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za možke, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Od danes naprej pa do 15. septembra t. l. se izvaja v poznatemu umetniku G. Giotto Bianchini Vittorio v mojem dobro poznanem

fotografičnem ateljerju

ulica Gasparo Stampa 7.

(zadej stare cerkve sv. Antona)

javno navadnih fotografiranih izdelkov tudi oni na temen ali svetel porcelan (fotosmalto) v barvah, kakor tudi najmodernejše slike.

CENIK:

6 slik „Secesija“ K 1.60
6 „Vizit“ „ 2.40
6 „Marjeta“ „ 3.80
6 „Kabinet“ „ 5.80

Fotosmalto:

1 slika na koldino K 1.30
1 „ srebro „ 3.20
1 „ zlato (6 karat.) „ 5.20

Spoštovanjem

Karlo Pittoni.

Anton Skerl

mehanik

Piazza de'le Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priloge za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajo si predmeti tudi na mesečne obroke.

IVAN JANCAR

tehnični koncesionirani zobozdravnik
v Trstu, ul. Torrente 32 II. n.

Delavnica za umetno zobovje. Izvaja popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah. Cene zmerne. Sprejema od 8-6. pop.

V kratkem se otvori prodajalnica z manifakturnim blagom

Severij Lockmer

na trgu sv. Jakoba (pred cerkvijo) z velikim izborom drobnarij, platenine, kotenine, fuštanja, srajc, zapestnic, kravat, kakor tudi bombaža, volne in predmetov za ženska ročna dela.

Podpisani naznanjamo tužnim srem vsem sorodnikom, prijateljem in znaneem, da je naša soproga, mati, stara mati in tašča gospa

Ana Kovačič,

rojena Kavčič

danes zjutraj ob 10. uri po kratki bolezni, previdena se svetotajstvi za umira- joče v 65. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v soboto, dne 27. avgusta t. l. ob 8. uri zjutraj s sv. mašo.

V KOMNU, dne 25. avgusta 1904.

Fran Kovačič, soproz.

Friderik, Josip, Karol in Anton, sinovi.

Marija poroč. Pavlič, Rozalija poroč. Komel in Ana, hčere.

Ema Kovačič, Antonija Kovačič, Josipina Kovačič, neveste.

Unuki.

Svoji k svojim!

M. Stoppar v Trstu

ulica S. Giacomo 7 (Corso)

priporoča svojo novo

preurejeno pekarno in sladčičarno

Vsakovrstno sladčice ter 3 krat na dan svež kruh raznih vrst.

Tu- in inozemska vina v buteljkah.

Vse naročbe franko na dom. Pijače v ledu.

Zaloga obuvala in čevljarški mojster

Josip Stantič

zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carin- skega urada in skladišč, c. kr. priv. Lloyd orož, c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TEST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato za- ložo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljšje voščilo (biks) = **Fredin**

Cene nizke. Postrežba točna.

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekinljive plinovne mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.

Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Trgovcem z jestvinami

v Kozini in okolici priporoča svojo

veliko zalogo moke

iz parnih mlinov Schoeler & Co dvornih zalagateljev

v Ebenfurtu in na Dunaju

== **IVAN ŠIŠKOVIČ** ==

tgovec v Kozini.

Tomasoni Ulisse — Trst

slikar-dekoratér.

Sprejema delo na deželi. — Dekoracije sob s pa- pirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje po- listva, podov itd. — Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ul. Ugo Foscolo 19.

Odda se s 1. septembrom stanovanje z dvema sobama in kuhinjo v Rojana hšt. 257 (pri dvanajstih murvah). Natančneje se izve v upravnistvu »Elinosti«.

URAR

F. PERTOT

v Trstu, ul. Poste nuove št. 3.

priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaff- hause Longines, Tavannes itd., kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. — Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po jakonizkih cenah.

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura ob- stoječa iz

14 krasnih drago- cenih predmeto in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tud posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom točno urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna verižica s privesom. Pariški sistem.
- 1 goldin igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etvilju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih pred- metov z uro Anker-Remont, vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, trdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarajoče sprejemem v 8 dneh nazaj in povrnem denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih drago- cenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdbi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo pe- rila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na- pravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

Novi velik dohod

blaga za možke obleke

iz tu- in inozemnih tovarn za spomladni in poletni čas.

Bogat izbor

perkala, batista, cefirja, suro- vin, pregrinjal, spodnjih srajc, modercev in vseh drugih ma- nifakturnih predmetov.

Velika množina možkih srajc vseh vrst belih, barvanih ali od satena.

Velik izbor kravat, ovratnikov in za- pestnic vseh oblik.

Popolna zaloga drobnarij za krojače.

ALOJZIJ GALPERTI

naslednik Fr. Hitty

TRST - Barriera vecchia 13. - TRST.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih plem, priporuk, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu šrobanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje kapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Bakompt in inkasso menio.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borze in naročila.

Podružnica v Spiljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.